

TIMELINE Fortis / ABN Amro

21 februari 2007 Brief van TCI

Het Britse hedgefonds TCI (The Children's Investment Fund), dat een 1-procents belang heeft in ABN Amro, stuurt een brief naar het bestuur van de bank.

'(...) In een flits zag ik het probleem dat zich zou gaan voordoen', zo blikt Wellink later terug. 'Een hedgefonds begint over de opsplitsing van een instelling waarvan de som der delen meer waard is dan de beurswaarde van het bedrijf als geheel. (...) De koers van ABN Amro zou gaan stijgen tot een hoogte waarop een ordentelijke fusie met een andere partner niet meer mogelijk was.' (Roel Jansen, Wellink aan het woord, 2011)

22 februari 2007 Bos start als minister

Wouter Bos wordt beëdigd als minister van Financiën.

24 februari 2007 Zorgen Wellink over opsplitsing

Wellink uit zijn zorgen in een interview in NRC Handelsblad. Hij noemt de opsplitsing van ABN Amro 'een brug te ver.'

Later legt Wellink deze woorden nader uit: 'Meer in het algemeen was mijn vrees: een sneeuwbal kan leiden tot een (...) lawine. Dat wilde ik voorkomen. Dus mijn uitspraak 'een brug te ver' was willens en wetens en heel bewust.' (Roel Jansen, Wellink aan het woord, 2011)

26 februari 2007 Kritiek op Wellink

De daarop volgende week krijgt Wellink een lawine van kritiek over zich heen. Zijn opstelling zou protectionistisch zijn. Hij moet zich niet verzetten tegen de vrije marktwerking, is de teneur van de kritiek.

19 maart 2007 ABN Amro praat met Barclays

ABN Amro maakt bekend dat er met Barclays fusiegesprekken worden gevoerd.

9 april 2007 **Wellink in Financial Times**

In de Financial Times laat Wellink nogmaals weten het TCI-scenario 'a bridge too far' te vinden.

18 april 2007 **Zorgen DNB over opsplitsing**

In een persbericht noemt DNB een eventueel bod van een consortium, bestaande uit Fortis, Royal Bank of Scotland en Santander, een sterk risicoverhogende en complicerende factor.

periode tot zomer 2007 **Biedingsstrijd**

Na de TCI-brief ontbrandt een biedingsstrijd tussen Barclays en het consortium. Het Britse Barclays wil ABN Amro in zijn geheel overnemen. Het bankentrio wil ABN Amro in drie stukken verdelen. De Nederlandse retailbank is voor Fortis. RBS is in de race voor het internationale netwerk, de Nederlandse bank voor grote zakelijke klanten en de Amerikaanse dochter LaSalle. Santander heeft zijn oog laten vallen op de Italiaanse dochter Antonveneta en het Braziliaanse Banco Real. In april komt het bankentrio met een hoger bod dan Barclays. ABN Amro verkoopt de Amerikaanse dochter LaSalle tijdens de biedingsstrijd voor 21 miljard dollar aan Bank of America. De verkoop vindt doorgang nadat een aanvankelijk verbod van de Ondernemingskamer op 13 juli 2007 door de Hoge Raad wordt vernietigd.

20 juli 2007 **Bod consortium**

[Biedingsbericht](#) van het consortium wordt gepubliceerd.

13 augustus 2007 **vvgb overname door Barclays**

Afgifte van verklaring van geen bezwaar (vvgb) voor eventuele overname van ABN Amro door Barclays.

Toelichting bij vvgb

Bij het beoordelen van aanvraag voor een vvgb is 'ja, tenzij' het wettelijk uitgangspunt. De wet schrijft voor dat een vvgb wordt afgegeven, tenzij zich één van drie in de wet omschreven gevallen voordoet. Is dat het geval dan kan DNB de vvgb weigeren. Ten tijde van de overname van ABN Amro verleende de minister van Financiën de vvgb en had DNB een adviesrecht. Bij een negatief advies moet de minister van Financiën dit overnemen, bij een positief advies heeft de minister van Financiën nog de mogelijkheid

de vvgb te weigeren. Bij een negatief advies moet DNB kunnen onderbouwen waarom zich één van de weigeringsgronden voordoet. En als een partij een nieuw voorstel neerlegt dat het probleem volgens die partij adresseert, zal DNB daar (opnieuw) naar moeten kijken.

Per 2011 is deze systematiek op grond van Europese regelgeving gewijzigd.

17 september 2007 **vvgb overname door consortium - met eisen DNB**

Afgifte van vvgb voor de overname van ABN Amro door het consortium.

Op verzoek van DNB stelt de vvgb zware eisen bij de overname. De vvgb heeft alleen betrekking op de overname van de aandelen. Voor volgende stappen zoals de opsplitsing is nog aparte goedkeuring nodig. Ook wil DNB zekerheid over de financiering van de overname.

Door de toepassing van de zogeheten "gated approval" kan DNB tijdens de transitieperiode ingrijpen als het volgens de toezichthouder niet goed dreigt te gaan.

Wellink stelt: 'Een bank als ABN Amro heeft zoveel vertakkingen in het financiële systeem dat er heel makkelijk een domino-effect kan optreden dat alle instellingen raakt, zodra er iets misgaat. Dit was een systeembank. En laten we niet vergeten: er was nog nooit een systeembank opgesplitst. Dus moesten we het zekere voor het onzekere nemen.' (Roel Jansen, Wellink aan het woord, 2011)

3 oktober 2007 **EC stemt in onder voorwaarden**

EC geeft onder voorwaarden toestemming aan Fortis een groot deel van de Nederlandse activiteiten van ABN Amro te kopen. Belangrijke voorwaarde is dat Fortis een deel van het MKB-bankbedrijf afstoot, te weten HBU en IFN Finance. De EC vindt dat er voor het MKB anders te weinig banken overblijven om uit te kiezen.

5 oktober 2007 **Barclays uit strijd**

Barclays trekt bod op ABN Amro in.

10 oktober 2007 **Overname door consortium**

Het consortium doet haar bod op ABN Amro gestand. De bank verdwijnt van de Nederlandse beurs.

17 oktober 2007 **Aandeelhouders betaald**

Aandeelhouders ABN Amro ontvangen hun geld.

29 januari 2008 **Fortis mag deel ABN Amro afsplitsen**

DNB geeft een vvgb voor de verkoop van ABN Amro Asset Management aan Fortis. Deze vermogensbeheerder was relatief eenvoudig te isoleren van de rest van ABN Amro.

Maart 2008 **DNB inventariseert crisisinstrumentarium**

DNB brengt de mogelijke maatregelen in kaart voor het geval liquiditeitsproblemen bij een grote systeemrelevante financiële instelling omslaan in solvabiliteitsproblemen.

10 maart 2008 **Opsplitsingsplan onder voorwaarden akkoord**

DNB keurt onder voorwaarden het Transitieplan van het consortium voor de opsplitsing van ABN Amro goed. Voor de werkelijke afsplitsing en integratie van verschillende onderdelen zal DNB steeds aparte toestemming moeten geven.

26 juni 2008 **Fortis versterkt solvabiliteit**

Fortis maakt bij monde van CEO Votron een aantal maatregelen bekend die haar solvabiliteitspositie met EUR 8,3 miljard moeten versterken. De bekendmaking komt als een verrassing voor financiële marktpartijen na herhaaldelijke uitspraken van de instelling dat de kapitaalpositie op orde was. Het aandeel van Fortis verliest 19%.

2 juli 2008 **DNB deelt zorgen met Financiën**

Regulier lunchgesprek Nout Wellink en minister Bos. Wellink uit zijn zorgen over de ontwikkelingen op de financiële markten en in het bijzonder bij Fortis. Bos en Wellink onderkennen het belang Fortis en ABN Amro voor de financiële stabiliteit in Nederland en zien de noodzaak om de situatie onder controle te houden en bij problemen zo nodig in te grijpen.

11 juli 2008 **CEO Fortis stopt**

Fortis CEO Votron legt zijn functie neer.

1 augustus 2008 **Fortis vraagt instemming verkoop HBU**

Fortis vraagt DNB toestemming voor de verkoop van HBU en IFN Finance aan Deutsche Bank.

DNB heeft bezwaren tegen de dan voorliggende deal die Fortis met Deutsche Bank heeft gesloten om aan de eisen van de EC te voldoen. DNB vindt dat de deal te veel risico's voor de solvabiliteit meebrengt.

Medio augustus **Liquiditeitsproblemen Fortis**

In de pers beginnen berichten te circuleren over grote liquiditeitsproblemen bij Fortis. Later blijkt dat Fortis intern in een verslag van 24 juli de noodklok heeft geluid over het liquiditeitsbeheer en liquiditeitsbehoefte.

2 september 2008 **Rapport Lieverse**

Rapport Lieverse (gemaakt door advocaten van Loyens & Loeff in opdracht van de minister van Financiën) over de vvgb-verlening voor de overname ABN Amro wordt naar Tweede Kamer gestuurd. De conclusie luidt dat de minister van Financiën en DNB de voor hen beschikbare instrumenten bij de beoordeling van de aanvragen van de vvgb's juist en volledig hebben ingezet en dat er geen tekortkomingen zijn geconstateerd in hun optreden. Lees [hier](#) verder.

15 september 2008 **Lehman failliet**

Lehman Brothers vraagt faillissement aan.

22 september 2008 **Fortis zoekt partner**

DNB praat met de Belgische toezichthouder (CBFA) over de zorgelijke situatie bij Fortis. Fortis is ondertussen gestart met het zoeken van een sterke partner.

25 september 2008 **Toenemende problemen**

Hardnekkige geruchten over liquiditeitsproblemen bij Fortis leiden opnieuw tot een koersverlies, nu van meer dan 20 procent. Voor de buitenwereld wordt steeds duidelijker dat de situatie bij Fortis kritiek wordt.

zaterdag 27 - zondag 28 september 2008 **Eerste Fortis-weekend**

Het eerste 'Fortis-weekend'. DNB en Nederlandse overheid zijn vanaf zondagmiddag betrokken bij de redding van Fortis. De Belgische en Luxemburgse toezichthouders en overheden zijn dan al langer in overleg. Afgesproken wordt onder meer dat Nederland 4 miljard investeert in het Nederlandse deel van Fortis in ruil voor 49% van de aandelen van Fortis Bank Nederland.

maandag 29 september 2008 **Speculaties overname Fortis door ING**

Speculaties over een overname van delen van Fortis of ABN Amro door ING hebben op maandag 29 september 2008 een sterke daling van de koers van ING tot gevolg. Die avond deelt ING mee dat de overname van ABN Amro is onderzocht, maar van de baan is.

Het negatieve sentiment in de markt wordt die dag verder beïnvloed door het feit dat het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden TARP afwijst. Zie dossier ***Internationaal***.

dinsdag 30 september 2008 **Kapitaalinjectie overtuigt niet**

De kapitaalinjectie van België, Nederland en Luxemburg overtuigt de financiële markten niet. Fortis en ABN Amro blijven kwetsbaar omdat in de ogen van de markt de problemen niet afdoende zijn opgelost.

woensdag 1 oktober 2008 - vrijdag 3 oktober 2008 **Tweede Fortis-'weekend'**

Deze woensdag, donderdag en vrijdag gaan later het 'tweede Fortis-weekend' heten. Een delegatie van Financiën en DNB reist af naar Brussel om daar te onderhandelen met de Belgische autoriteiten. DNB en Financiën realiseren zich dat een volgende reddingspoging alle twijfel moet wegnemen.

donderdag 2 oktober 2008 **DNB geeft noodkrediet**

DNB geeft Fortis noodkrediet, in aanvulling op het reeds door de Belgische Centrale Bank verstrekte noodkrediet.

Balkenende, Bos en Wellink vertrekken 's avonds naar Brussel. Na een nacht onderhandelen wordt een akkoord bereikt. Er gaat een streep door de overeenkomst die in het weekend van 27/28 september is gesloten.

vrijdag 3 oktober 2008 **Staat koopt Nederlandse delen**

Balkenende, Bos en Wellink geven rond 18.00 uur een persconferentie over de aankoop voor 16,8 miljard euro van de Nederlandse onderdelen van Fortis en ABN Amro

Over de prijsbepaling schrijft minister Bos op 6 oktober 2008 aan de Tweede Kamer: 'Bij de bepaling van de marktwaarde heeft de Nederlandse Staat zich bij laten staan door een externe adviseur. Deze heeft de Nederlandse Staat ondersteund in het bepalen van de marktwaarde van de verschillende entiteiten via gangbare methodes.

De uiteindelijke prijs van 16,8 miljard euro is een resultaat van onderhandelingen. De prijs is binnen de bandbreedtes van de marktwaarde die op basis van bovenstaande methodes werd vastgesteld'.

Als nieuwe eigenaar doet de Nederlandse overheid nog diverse uitgaven en investeringen. Zo investeert de overheid geld in de Nederlandse delen ter versterking van de balans en betaalt zij rente over de leningen die zijn aangegaan om de Fortis delen over te nemen. In totaal investeert de overheid nadien nog zo'n 13 miljard in de bank.

21 november 2008 **Bos presenteert strategie**

Bos maakt zijn strategie ten aanzien van de verworven onderdelen van Fortis en ABN Amro bekend. De minister wil de integratie van Fortis Bank Nederland en delen van ABN AMRO voortzetten en komen tot één bank onder de naam ABN Amro. Volgens Bos is dit de snelste weg naar een sterke stabiele bank. Op termijn wil de Staat de bank weer verkopen.

1 maart 2009 **Zalm naar ABN Amro**

Gerrit Zalm wordt bestuursvoorzitter van ABN Amro. Hij volgt de Brit Mark Fisher op die afkomstig is van RBS.

1 april 2010 **Integratie Fortis Bank Nederland en ABN Amro**

Fortis Bank Nederland en ABN AMRO Bank worden samengebracht onder een nieuwe vennootschap, ABN AMRO Group N.V. De samenvoeging van beide banken is mogelijk doordat op 1 april ook de eisen is voldaan die de EC destijds aan Fortis oplegde om delen van ABN Amro over te mogen nemen: New HBU en IFN Finance zijn verkocht aan Deutsche Bank. De weg voor de integratie van ABN Amro en Fortis Bank Nederland is vrij.

10 mei 2010 **Rapport commissie De Wit**

[Eindrapport](#) commissie De Wit 'Verloren krediet' verschijnt. De commissie Staat in haar rapport ook stil bij twee casusposities, waaronder ABN Amro.

22 december 1010 **Reactie kabinet en DNB**

Reactie van het kabinet en DNB op het rapport De Wit naar de Tweede Kamer gestuurd. Lees de uitgebreide [reactie](#) DNB op 'Verloren krediet'.